

ESO: "Har kronan tjänat oss väl?"

Robert Bergqvist – Stockholm 17 juni 2024

Sisyfosuppgift att förstå VARFÖR...

1. Välkommet & bra bidrag till förståelse & debatt
2. Inga enkla svar: förklaringar varierar i tid & styrka
3. Valutor är signalbärare – men inte i kronans fall
4. Fokus: ① strukturella flöden + ② ekonomisk politik
5. Behöver gräva djupare i några saker...

Några saker att gräva djupare i...

1. Obalanserna 1992: enorm "utlandsskuld"
2. Kronpåverkan: kapitalflöden & valutaexponering
3. Valutamandat, utländska placerare & signalvärde
4. Portföljflöden & trendföljande modellfonder
5. US-dollarans roll för kronutvecklingen

Sverige: Stora stockar ger stora krafter/flöden

2023. Mdr kronor	Tillgång	Skuld
Direktinvesteringar	9 302	4 945
Portföljinvesteringar	8 889	8 652
Finansiella derivat	1 311	1 256
Övriga investeringar	3 175	3 430
Valutareserv	619	--
Total	23 296	18 283

Handel
Varor & tjänster 2023

Export: 3 478 mdr

Import: 3 208 mdr

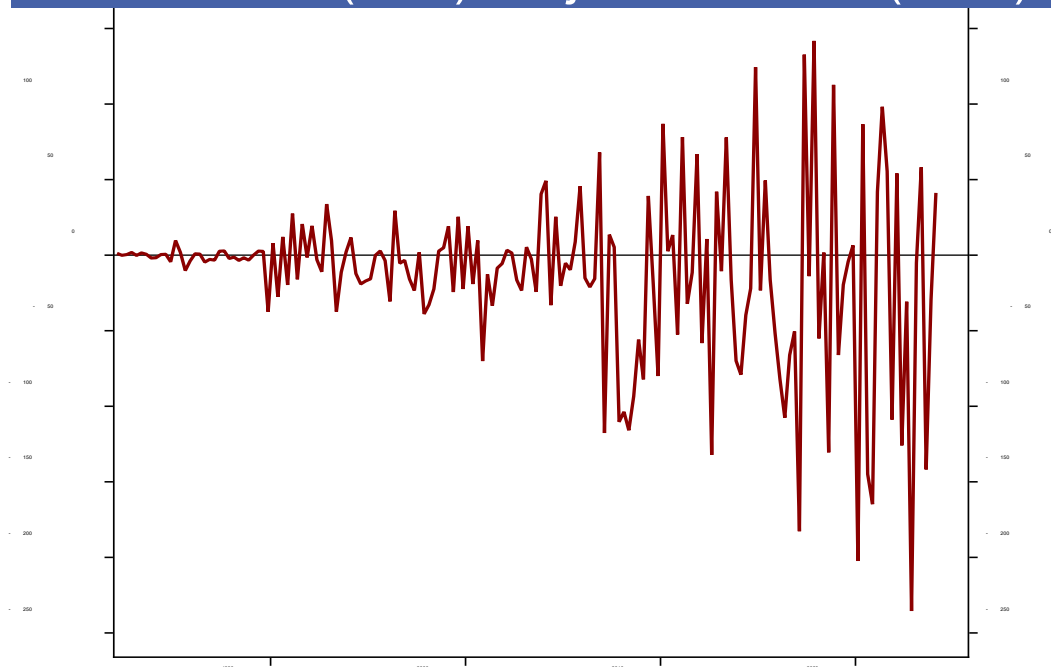
Omsättning i valutor
400 mdr/dag (2022)

Källa: SEB, SCB, Riksbanken

Sverige: Restposten – ”slukhål” på 2 300 mdr

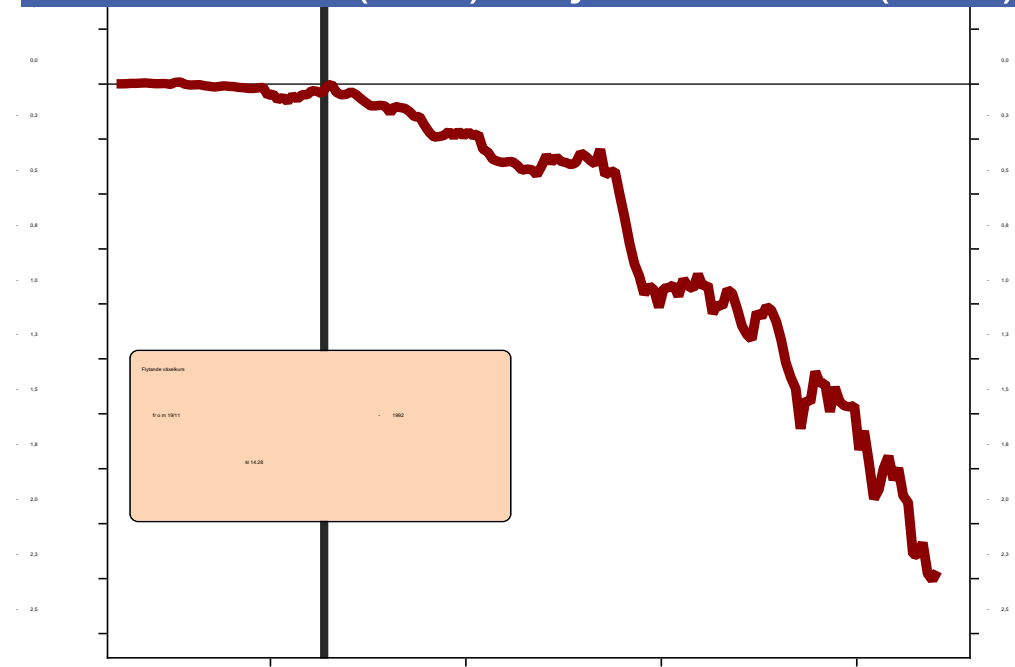
Restposten – kvartal

1982- 2024 (kv 1). Miljarder kronor (SCB)

Restposten – ackumulerat

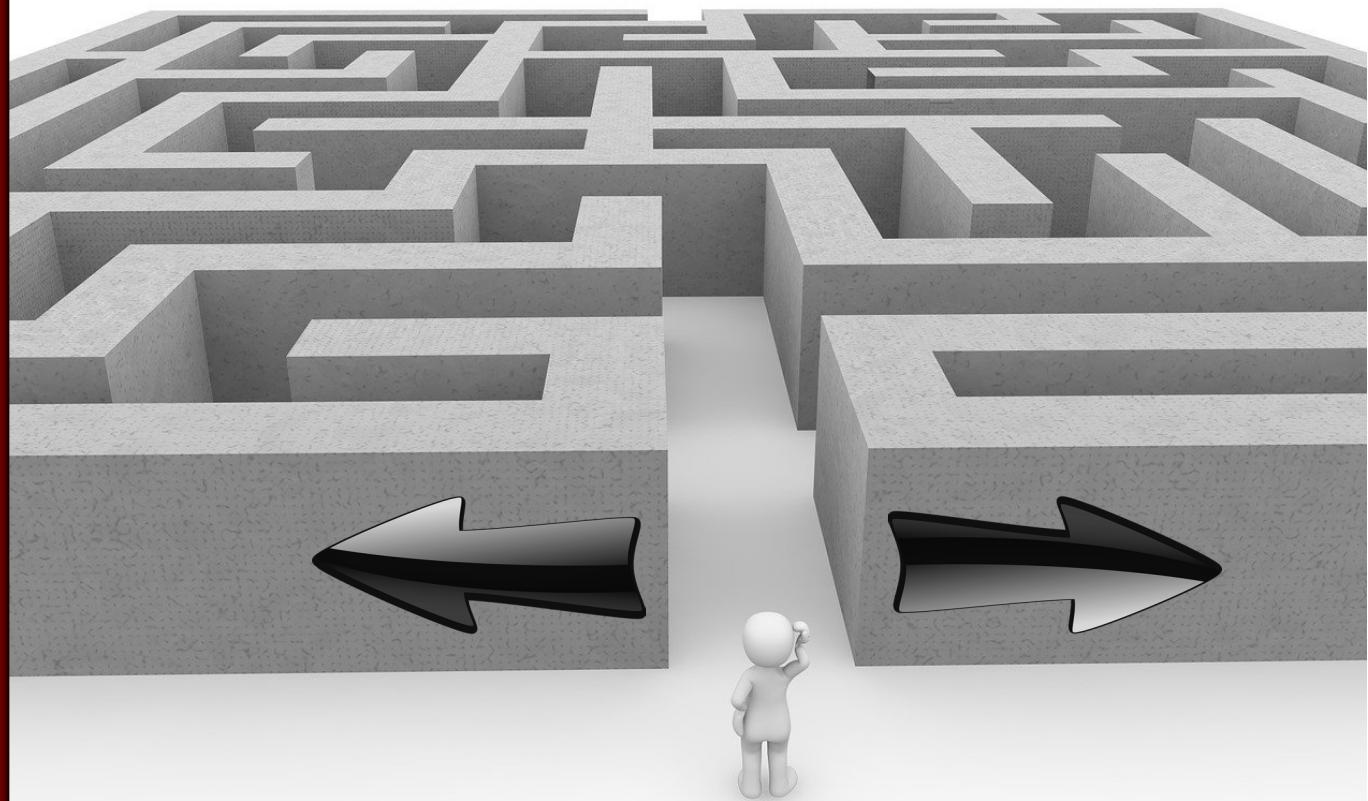
1982- 2024 (kv 1). Biljoner kronor (SCB)

Svenska statsfinanser trotsar globala kriser

- ① Asien- & rubelkrisen 1997-98
- ② Dot-com-krisen 2000
- ③ Globala finanskrisen 2008-09
- ④ Europas skuldcris 2010-12
- ⑤ Brexit-beslutet 2016
- ⑥ Pandemin 2020-21
- ⑦ Geopolitisk krisen 2022→
- ⑧ Klimat- & energikris ←2024→

Vägval: svenska kronan eller euron?

Robert Bergqvist – Stockholm 17 juni 2024

Sisyfosarbete att gå över till euron

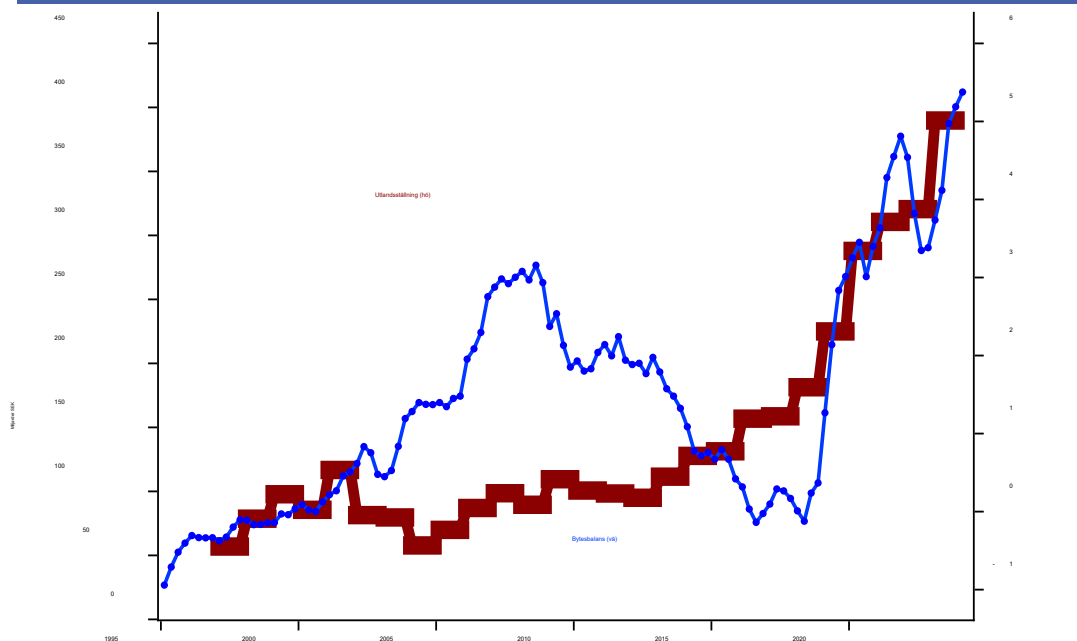

1. Välkommet & nödvändigt med ny euro-debatt
2. Motiv: ekonomiskt, politiskt, säkerhetspolitiskt
3. Sverige ekonomiskt starkare än euroområdet
4. Ingen riskpremie för Sverige att inte ha euro
5. Euron: ofullbordat samarbete (finanspolitiken)

”AB Sverige” har ovanligt stark balansräkning

Sveriges utlandsställning

Netto. Marknadsvärderad. Kronor

- ◆ Svåra obalanser 1992
- ◆ Stark balansräkning 2023

Kapitalexport 2023: **400 mdr**

+6.5% av BNP (riktmärke +3%)

Nettoförmögenhet: **5 012 mdr**

Tillgångar 23.3 bilj, skulder 18.3 bilj

+81% av BNP (riktmärke -35%)

Sverige har behållit hög attraktionskraft

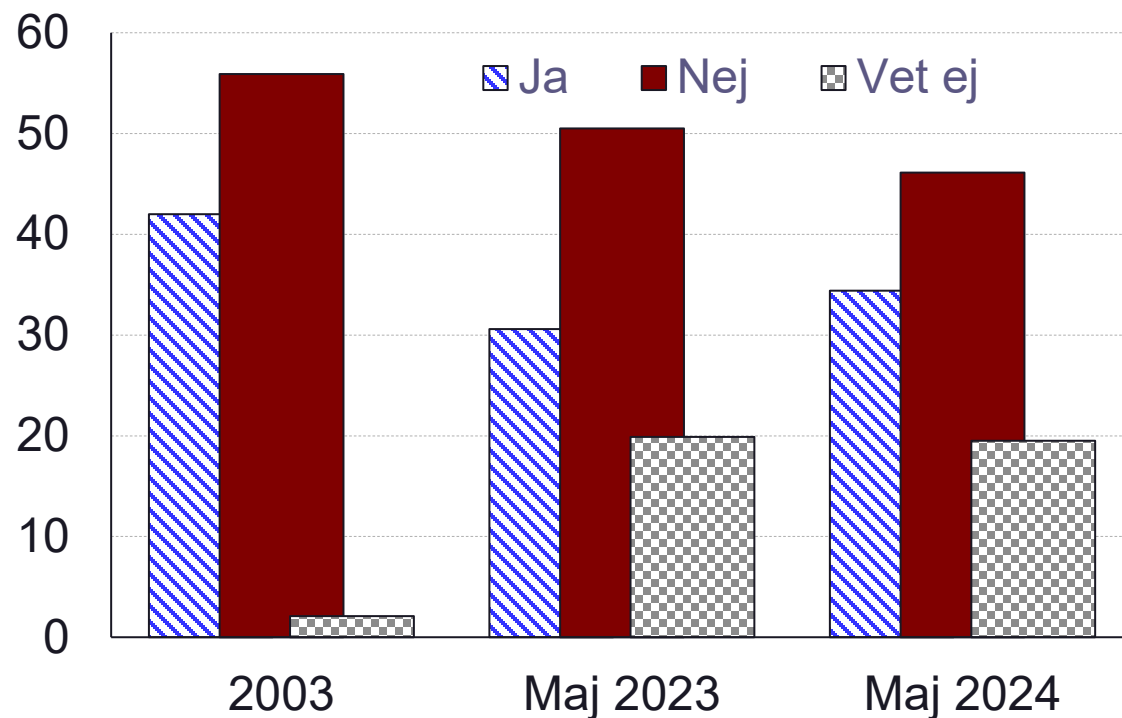
Institut – mätning – ranking	Sverige
World Competitiveness Ranking 2023 (IMD)	8 (av 64) 1:a = Danmark
WEF 2023 Global Talent Competitiveness Index	9 (av 134) 1:a Schweiz
Global leaders in innovation, 2023	2 (av 132) 1:a Schweiz
Ease of Doing Business Ranking 2020	10 (av 190) 1:a = Nya Zeeland

Teoretisk konverteringskurs: 9.50 ± 0.25 kr

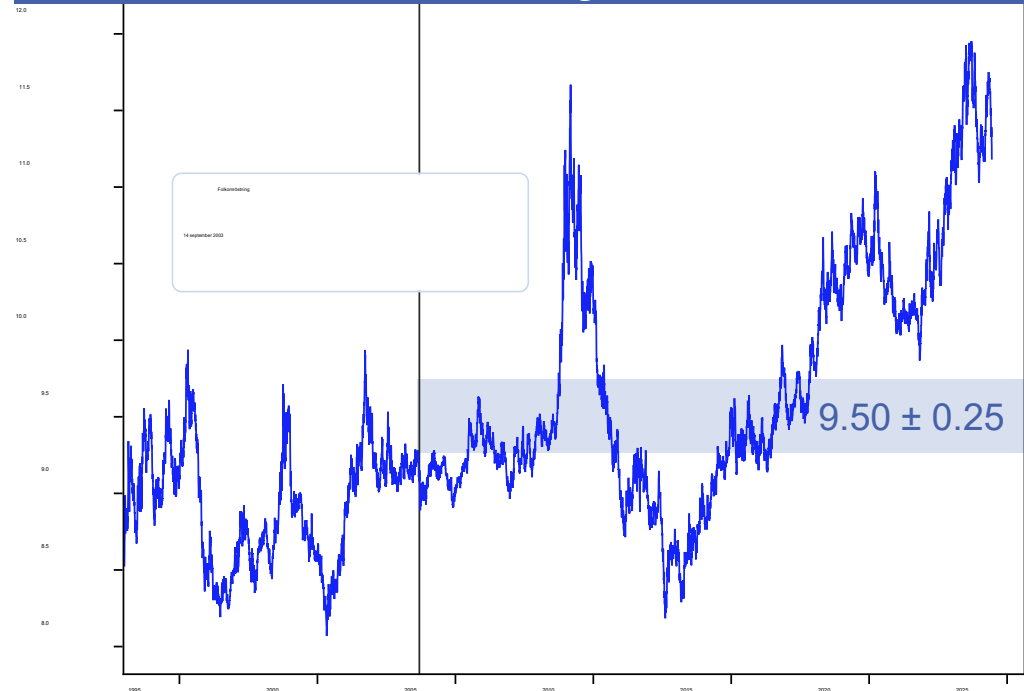
SCB:s eurosympatimätningar

Omröstning 2003, mätning 2023 & 2024. %

Kronan mot euron

1993-idag. Kronor

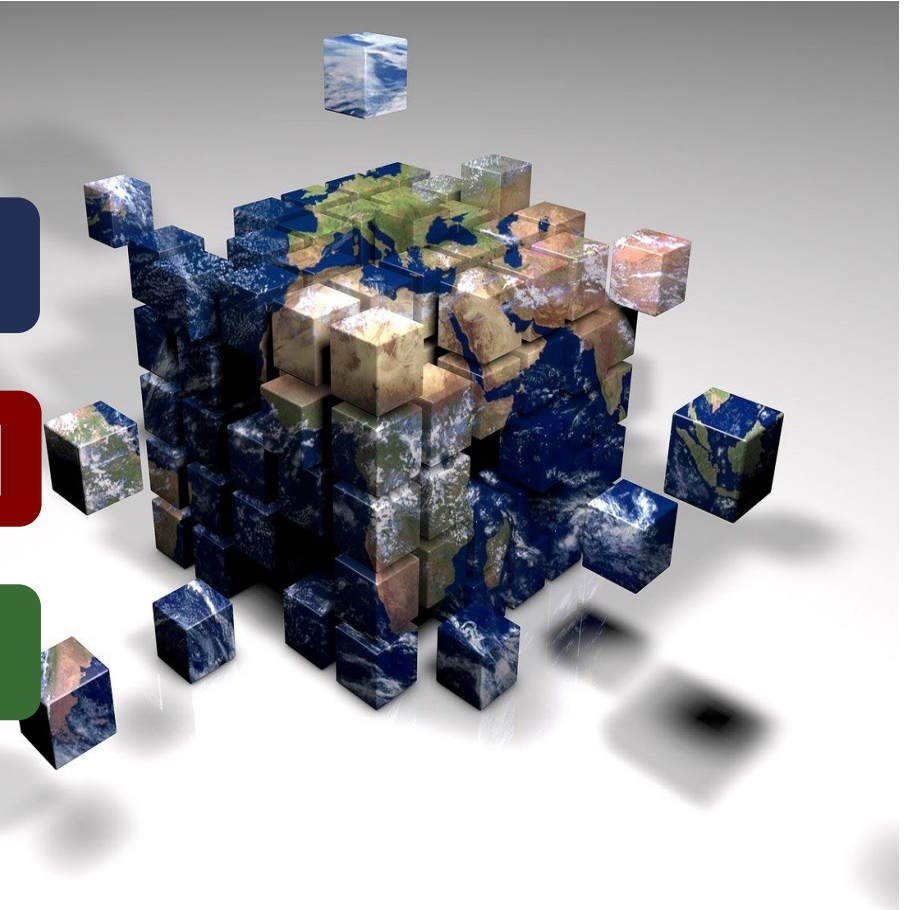

Framtid: Stora utmaningar för Sverige & EU

① Geoekonomisk fragmentering

② Klimatet & biologisk mångfald

③ Artificiell intelligens (AI)

Tack!

robert.bergqvist@seb.se ★ sebgroup.com/research